HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a patra)

27 aprilie 2023 *

„Trimitere preliminară – Politica privind imigrarea – Articolul 20 TFUE – Beneficiul efectiv al substanței drepturilor conferite de statutul de cetățean al Uniunii – Articolul 47 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene – Directiva 2008/115/CE – Standarde și proceduri comune aplicabile în statele membre pentru returnarea resortisanților țărilor terțe aflați în situație de ședere ilegală – Articolele 5, 11 și 13 – Efect direct – Dreptul la o cale de atac jurisdicțională efectivă – Decizie privind o interdicție de intrare și de ședere adoptată în privința unui resortisant al unei țări terțe, membru al familiei unui cetățean european minor – Amenințare pentru securitatea națională – Neluarea în considerare a situației individuale a acestui resortisant al unei țări terțe – Refuz de a executa o hotărâre judecătorească de suspendare a efectelor acestei decizii de interdicție – Consecințe”

În cauza C-528/21,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Fővárosi Törvényszék (Curtea din Budapesta-Capitală, Ungaria), prin decizia din 19 iulie 2021, primită de Curte la 26 august 2021, în procedura

M.D.

împotriva

Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság Budapesti és Pest Megyei Regionális Igazgatósága,

CURTEA (Camera a patra),

compusă din domnul C. Lycourgos (raportor), președinte de cameră, și domnul L. Bay Larsen, vicepreședintele Curții, îndeplinind funcția de judecător al Camerei a patra, doamna L. S. Rossi, domnul S. Rodin și doamna O. Spineanu-Matei, judecători,

avocat general: domnul M. Campos Sánchez-Bordona,

grefier: domnul I. Illéssy, administrator,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 21 septembrie 2022,

* Limba de procedură: maghiara.

luând în considerare observațiile prezentate:

– pentru guvernul maghiar, de M. Z. Fehér și M. M. Tátrai, în calitate de agenți, asistați de K. A. Jáger, în calitate de expert;

– pentru guvernul ceh, de M. Smolek și J. Vláčil, în calitate de agenți;

– pentru Comisia Europeană, de C. Cattabriga, A. Katsimerou, E. Montaguti, Zs. Teleki și A. Tokár, în calitate de agenți,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 24 noiembrie 2022,

pronunță prezenta

Hotărâre

1 Cererea de decizie preliminară privește interpretarea articolului 20 TFUE, a articolului 47 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (denumită în continuare „carta”) și a articolelor 5, 11 și 13 din Directiva 2008/115/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 decembrie 2008 privind standardele și procedurile comune aplicabile în statele membre pentru returnarea resortisanților țărilor terțe aflați în situație de ședere ilegală (JO 2008, L 348, p. 98).

2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între M.D., pe de o parte, și Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság Budapesti és Pest Megyei Regionális Igazgatósága (Direcția regională din Budapesta și din regiunea Pest din cadrul Direcției Generale Naționale a Poliției pentru Străini, Ungaria) (denumită în continuare „autoritatea de poliție pentru străini”), pe de altă parte, în legătură cu legalitatea deciziei prin care această autoritate a adoptat o interdicție de intrare și de ședere în privința lui M.D.

Cadrul juridic

Dreptul Uniunii

CAAS

3 Articolul 25 din Convenția de punere în aplicare a Acordului Schengen din 14 iunie 1985 între guvernele statelor din Uniunea Economică Benelux, Republicii Federale Germania și Republicii Franceze privind eliminarea treptată a controalelor la frontierele comune, semnată la Schengen la 19 iunie 1990 și intrată în vigoare la 26 martie 1995 (JO 2000, L 239, p. 19, Ediție specială, 19/vol. 1, p. 183), astfel cum a fost modificată prin Regulamentul (UE) nr. 265/2010 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 martie 2010 (JO 2010, L 85, p. 1) (denumită în continuare „CAAS”), prevede:

„(1) În cazul în care un stat membru intenționează să elibereze un permis de ședere, acesta efectuează în mod sistematic o căutare în Sistemul de Informații Schengen. În cazul în care un stat membru intenționează să elibereze un permis de ședere unui străin care face obiectul unei

alerte emise în scopul de a i se refuza intrarea, acesta consultă mai întâi statul membru care a emis alerta și ține cont de interesele sale; permisul de ședere se eliberează numai pentru motive serioase, cu precădere pentru motive umanitare, sau ca urmare a unor angajamente internaționale.

În cazul eliberării unui permis de ședere, statul membru care a emis alerta o retrage, dar poate include numele străinului respectiv pe lista sa națională de alerte.

[…]

(2) În cazul în care rezultă că s-a făcut o alertare pentru a refuza intrarea unui străin care posedă un permis de ședere valabil, eliberat de către una dintre părțile contractante, partea contractantă care a făcut alertarea se consultă cu partea care a eliberat permisul de ședere pentru a stabili dacă există suficiente motive pentru retragerea permisului de ședere.

În cazul în care permisul de ședere nu este retras, partea contractantă care a făcut alertarea o retrage, dar poate înscrie, cu toate acestea, numele respectivului străin pe lista alertărilor pe plan național.

[…]”

Regulamentul (CE) nr. 1987/2006

4 Articolul 34 din Regulamentul (CE) nr. 1987/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 decembrie 2006 privind instituirea, funcționarea și utilizarea Sistemului de informații Schengen din a doua generație (SIS II) (JO 2006, L 381, p. 4, Ediție specială, 19/vol. 9, p. 76), prevede:

„(1) Un stat membru semnalant răspunde de exactitatea și de actualitatea datelor, precum și de legalitatea introducerii acestora în SIS II.

(2) Numai statul membru semnalant este autorizat să modifice, să completeze, să rectifice, să actualizeze sau să șteargă datele pe care le-a introdus.

[…]”

Directiva 2008/115

5 Considerentele (2), (22) și (24) ale Directivei 2008/115 au următorul cuprins:

„(2) Consiliul European de la Bruxelles din 4 și 5 noiembrie 2004 a recomandat instituirea unei politici eficiente de îndepărtare și returnare, bazată pe standarde comune, pentru ca persoanele în cauză să fie returnate într-o manieră umană și cu respectarea deplină a drepturilor lor fundamentale și a demnității lor.

[…]

(22) În conformitate cu Convenția Organizației Națiunilor Unite din 1989 cu privire la drepturile copilului, [adoptată de Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite la 20 noiembrie 1989,] «interesul superior al copilului» ar trebui să constituie o prioritate a statelor membre în punerea în aplicare a prezentei directive. În conformitate cu Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, [semnată la Roma la 4 noiembrie 1950,] respectul pentru viața de familie ar trebui să constituie o prioritate a statelor membre în punerea în aplicare a prezentei directive.

[…]

(24) Prezenta directivă respectă drepturile fundamentale, precum și principiile recunoscute în special de [cartă]."

6 Articolul 2 alineatul (2) din această directivă prevede:

„Statele membre pot decide să nu aplice prezenta directivă resortisanților țărilor terțe care:

(a) fac obiectul unui refuz de intrare, în conformitate cu articolul 13 din Codul Frontierelor Schengen, sau care sunt reținuți sau prinși de către autoritățile competente în cazul unei treceri ilegale pe cale terestră, maritimă sau aeriană a frontierei externe a unui stat membru și care nu au obținut ulterior o autorizație sau un drept de ședere în statul membru respectiv;

(b) fac obiectul returnării ca sancțiune de drept penal sau ca urmare a unei sancțiuni de drept penal, în conformitate cu dreptul intern, sau fac obiectul unor proceduri de extrădare."

7 Articolul 3 punctele 3 și 6 din directiva menționată prevede:

„În sensul prezentei directive, se aplică următoarele definiții:

[…]

3. «returnare» înseamnă procesul de întoarcere a unui resortisant al unei țări terțe – fie prin respectarea voluntară a unei obligații de returnare, fie prin aplicarea forțată a acesteia – în:

– țara de origine sau

– o țară de tranzit în conformitate cu acordurile comunitare sau bilaterale de readmisie sau alte acorduri sau

– o altă țară terță, în care resortisantul în cauză al unei țări terțe decide în mod voluntar să se întoarcă și în care acesta va fi acceptat;

[…]

6. «interdicția de intrare» înseamnă decizia sau orice alt act de natură administrativă sau judiciară care interzice intrarea și șederea pe teritoriul statelor membre pentru o anumită perioadă și care însoțește o decizie de returnare."

8 Articolul 5 din aceeași directivă are următorul cuprins:

„La punerea în aplicare a prezentei directive, statele membre acordă atenția cuvenită:

(a) intereselor superioare ale copilului;

(b) vieții de familie;

(c) stării de sănătate a resortisantului în cauză al unei țări terțe

și respectă principiul nereturnării.”

9 Articolul 6 din Directiva 2008/115 prevede:

„(1) Statele membre emit o decizie de returnare împotriva oricărui resortisant al unei țări terțe aflat în situație de ședere ilegală pe teritoriul lor, fără a aduce atingere excepțiilor menționate la alineatele (2)-(5).

(2) Resortisanților țărilor terțe aflați în situație de ședere ilegală pe teritoriul unui stat membru și care posedă un permis de ședere valid sau o altă autorizație care conferă un drept de ședere, eliberate de un alt stat membru, li se cere să se întoarcă imediat pe teritoriul statului membru respectiv. În cazul nerespectării acestei cerințe de către resortisantul unei țări terțe sau în cazul în care plecarea imediată a resortisantului unei țări terțe este necesară din motive de ordine publică sau de securitate națională, se aplică alineatul (1).

[…]

(6) Prezenta directivă nu interzice statelor membre să adopte o decizie privind încetarea șederii legale, împreună cu o decizie de returnare și/sau o decizie de îndepărtare și/sau o interdicție de intrare în cadrul unei singure decizii sau act administrativ sau judiciar, conform prevederilor legislațiilor lor naționale, fără a aduce atingere garanțiilor procedurale disponibile în temeiul capitolului III și în temeiul altor dispoziții pertinente din dreptul comunitar și național.”

10 Potrivit articolului 7 alineatul (4) din această directivă:

„În cazul existenței unui risc de sustragere sau în cazul în care o cerere de permis de ședere a fost respinsă ca neîntemeiată în mod evident sau frauduloasă sau în cazul în care persoana în cauză prezintă un risc pentru ordinea publică, siguranța publică sau securitatea națională, statele membre pot să nu acorde un termen pentru plecarea voluntară sau pot să acorde o perioadă mai scurtă de șapte zile.”

11 Articolul 8 alineatul (1) din directiva menționată prevede:

„Statele membre iau toate măsurile necesare pentru a executa decizia de returnare dacă nu a fost acordat un termen pentru plecarea voluntară în conformitate cu articolul 7 alineatul (4) sau dacă obligația de returnare nu a fost îndeplinită în timpul perioadei pentru plecarea voluntară acordată în conformitate cu articolul 7.”

12 Articolul 11 alineatul (1) din aceeași directivă prevede:

„Decizia de returnare este însoțită de interdicția de intrare:

(a) dacă nu a fost acordat un termen pentru plecarea voluntară sau

(b) dacă obligația de returnare nu a fost îndeplinită.

În celelalte cazuri, decizia de returnare poate fi însoțită de o interdicție de intrare."

13 Articolul 13 alineatele (1) și (2) din Directiva 2008/115 are următorul cuprins:

„(1) Resortisantului în cauză al unei țări terțe i se acordă posibilitatea unei căi de atac efective împotriva deciziilor referitoare la returnare, astfel cum se menționează la articolul 12 alineatul (1), în fața unei autorități judiciare sau administrative competente sau în fața unui organ competent alcătuit din membri imparțiali și care beneficiază de garanții de independență.

(2) Autoritatea sau organul menționate la alineatul (1) dețin competențe în ceea ce privește revizuirea deciziilor referitoare la returnare, astfel cum se menționează la articolul 12 alineatul (1), inclusiv posibilitatea suspendării temporare a executării acestora, cu excepția cazului în care suspendarea este deja aplicabilă în temeiul legislației naționale."

Dreptul maghiar

Legea I

14 Articolul 33 din 2007. évi I. törvény a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról (Legea nr. I din 2007 privind intrarea și șederea persoanelor cu drept de liberă circulație și ședere) din 18 decembrie 2006 (*Magyar Közlöny* 2007/1.) (denumită în continuare „Legea I") prevede:

„Dreptul de intrare și de ședere al persoanelor care intră în domeniul de aplicare al prezentei legi nu poate fi restrâns, în conformitate cu principiul proporționalității, decât pe baza unei conduite personale a persoanei interesate care constituie o amenințare reală, directă și gravă la adresa ordinii publice, a siguranței publice, a securității naționale sau a sănătății publice."

15 Articolul 42 alineatul 1 din această lege prevede:

„Expulzarea de către Poliția pentru străini nu poate fi dispusă împotriva unui resortisant al unui stat membru al [Spațiului Economic European (SEE)] sau a unui membru al familiei sale care:

a) are reședința legală pe teritoriul Ungariei de mai mult de 10 ani;

b) este minor, cu excepția cazului în care expulzarea se face în interesul minorului."

Legea II

16 Articolul 43 din a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi II. törvény (Legea nr. II din 2007 privind intrarea și șederea resortisanților țărilor terțe) din 18 decembrie 2006 (*Magyar Közlöny* 2007/1.) (denumită în continuare „Legea II”) prevede:

„1. Autoritatea de poliție pentru străini pronunță o interdicție autonomă de intrare și de ședere împotriva resortisantului unei țări terțe care are reședința într-un loc necunoscut sau în străinătate,

a) în privința căruia Ungaria s-a angajat, în temeiul dreptului internațional, să impună respectarea interdicției de intrare și de ședere;

b) a cărui interdicție de intrare sau de ședere a fost pronunțată de Consiliul Uniunii Europene;

c) a cărui intrare și ședere afectează sau pun în pericol securitatea națională, siguranța publică sau ordinea publică;

[…]

3. Inițiativa interdicției autonome de intrare și de ședere pentru motivul prevăzut la alineatul 1 litera (c) […] poate fi adoptată și de organele de menținere a ordinii desemnate în decretul guvernului, în cadrul propriei sfere de competență, în vederea îndeplinirii misiunilor legate de protecția intereselor definite prin lege. În cazul în care interdicția autonomă de intrare și de ședere și expulzarea de către Poliția străinilor sunt pronunțate pentru motivele prevăzute la alineatul 1 litera (c), […] organele de menținere a ordinii desemnate în decretul guvernului, în cazurile care le afectează misiunile și competențele, formulează o propunere cu privire la durata interdicției de intrare și de ședere. Autoritatea de poliție pentru străini nu se poate îndepărta de la conținutul propunerii.”

17 Articolul 44 alineatul 1 din această lege prevede:

„Durata interdicției autonome de intrare și de ședere în temeiul articolului 43 alineatul (1) literele (a) și (b) este aliniată la durata obligației sau a interdicției pe care se întemeiază decizia. Durata interdicției autonome de intrare și de ședere în temeiul articolului 43 alineatul (1) literele (c)-(f) este definită de autoritatea de poliție pentru străini care ia decizia și are o durată maximă de trei ani, care poate fi prelungită, dacă este cazul, cu cel mult încă trei ani. Interdicția de intrare și de ședere încetează imediat dacă motivul pentru care aceasta a fost pronunțată a dispărut.”

18 Potrivit articolului 45 alineatul 1 din legea menționată:

„1. Înainte de a adopta o decizie de expulzare de către Poliția străinilor a unui resortisant al unei țări terțe care dispune de un permis de ședere din cauza legăturilor sale de familie, autoritatea de poliție pentru străini ia în considerare următoarele aspecte:

a) durata șederii;

b) vârsta și situația familială a resortisantului unei țări terțe și eventualele consecințe ale expulzării acestuia pentru membrii familiei sale;

c) legăturile resortisantului unei țări terțe cu Ungaria, precum și lipsa relațiilor cu țara sa de origine.”

19 Articolul 87/B alineatul 4 din aceeași lege prevede:

„Autoritatea de poliție pentru străini sesizată cu cauza este ținută de avizul autorității specializate în ceea ce privește chestiunea care face obiectul expertizei în cauză.”

Legea de modificare

20 Articolul 17 din 2018. évi CXXXIII. törvény az egyes migrációs tárgyú és kapcsolódó törvények módosításáról (Legea nr. CXXXIII din 2018 de modificare a anumitor legi privind migrația și a altor dispoziții conexe) din 21 decembrie 2018 (*Magyar Közlöny* 2018/208.) (denumită în continuare „Legea de modificare”) a intrat în vigoare la 1 ianuarie 2019. Acesta prevede:

„Legea I se completează prin intermediul articolului 94 următor:

«94. § 1) În procedurile referitoare la resortisanții țărilor terțe care sunt membri de familie ai unor cetățeni maghiari inițiate sau reinițiate după intrarea în vigoare a [Legii de modificare], trebuie să se aplice dispozițiile Legii II.

[…]

4) Permisul de ședere sau permisul de ședere permanentă al unui resortisant al unei țări terțe care deține un permis de ședere sau un permis de ședere permanentă valabil în calitate de membru de familie al unui cetățean maghiar trebuie să fie retras:

[…]

b) în cazul în care șederea resortisantului unei țări terțe aduce atingere ordinii publice, siguranței publice sau securității naționale a Ungariei.

5) În chestiunile care trebuie să facă obiectul unei expertize, prevăzute la alineatul 4 litera b), autoritățile specializate desemnate trebuie să fie contactate, în conformitate cu dispozițiile Legii II privind eliberarea unui permis de stabilire, pentru a se solicita avizul unui expert.

[…]»”

Litigiul principal și întrebările preliminare

21 M.D. este un resortisant al unei țări terțe care a ajuns în Ungaria în cursul anului 2002. El s-a stabilit în acest stat membru împreună cu mama sa, precum și cu partenera sa și cu copilul lor minor, născut în anul 2016, ambii cetățeni maghiari. Cele trei persoane sunt întreținute de M.D. Acesta lucra într-o brutărie pe care o administra. El deține alte patru brutării în Ungaria și și-a stabilit societatea în Slovacia.

22 La 31 mai 2003, lui M.D. i-a fost acordat un permis de ședere pe teritoriul maghiar. Acest permis de ședere a fost prelungit de mai multe ori.

23 La 12 iunie 2018, M.D. a introdus o cerere de eliberare a unui permis de ședere permanentă, ce a fost respinsă de autoritatea de poliție pentru străini, care s-a pronunțat în primă instanță. Întrucât M.D. a fost condamnat la o pedeapsă cu închisoarea pentru introducerea ilegală de migranți săvârșită prin facilitarea trecerii neautorizate a frontierei, această autoritate a introdus o cerere în materie de securitate națională în urma căreia Alkotmányvédelmi Hivatal (Oficiul pentru Protecția Constituției, Ungaria) a apreciat că conduita lui M.D. trebuia considerată ca fiind o amenințare reală, directă și gravă la adresa securității naționale.

24 Prin decizia din 27 august 2018, autoritatea de poliție pentru străini a constatat că dreptul de ședere al lui M.D. încetase. Această decizie a fost confirmată prin decizia din 26 noiembrie 2018 a aceleiași autorități, care a statuat în calitate de instanță de al doilea grad. Aceste două decizii s-au întemeiat pe avizul Oficiului pentru Protecția Constituției menționat la punctul anterior.

25 La 3 ianuarie 2019, autoritatea de poliție pentru străini a adoptat o decizie de returnare în ceea ce îl privește pe M.D. și i-a impus o interdicție de intrare și de ședere de cinci ani. Această decizie a fost însă retrasă la 18 februarie 2019, deoarece era contrară articolului 42 alineatul (1) din Legea I.

26 Prin hotărârea din 28 mai 2019, Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság (Tribunalul Administrativ și pentru Litigii de Muncă din Budapesta-Capitală, Ungaria) a anulat decizia din 26 noiembrie 2018 a autorității de poliție pentru străini și a extins efectele acestei anulări la decizia din 27 august 2018 a aceleiași autorități, pentru motivul că aceasta din urmă nu a demonstrat că erau îndeplinite condițiile cumulative prevăzute la articolul 33 din Legea I, întrucât și-a întemeiat decizia pe un aviz al Oficiului pentru Protecția Constituției, care nu a intervenit în procedura în cauză în calitate de autoritate specializată. În plus, autoritatea de poliție pentru străini nu a evaluat toate împrejurările speței, ceea ce ar fi trebuit să facă, chiar dacă M.D. constituia o amenințare reală, directă și gravă la adresa siguranței publice sau a ordinii publice. Pe de altă parte, instanța menționată a dispus ca aceeași autoritate să evalueze, în cadrul unei noi proceduri, ansamblul împrejurărilor speței și în special faptul că M.D. și partenera sa au construit o viață de familie în Ungaria împreună cu copilul lor minor, cetățean maghiar.

27 Prin decizia din 29 august 2019, în urma acestei noi proceduri, autoritatea de poliție pentru străini i-a retras lui M.D. permisul de ședere, întemeindu-se pe un aviz al Oficiului pentru Protecția Constituției și al Pest Megyei Rendőr-főkapitányság (Comisariatul principal al regiunii Pest, Ungaria), potrivit căruia conduita personală a lui M.D. constituia o amenințare reală, directă și gravă la adresa securității naționale. Autoritatea de poliție pentru străini, pronunțându-se în a doua instanță, a confirmat această decizie, subliniind în special că, potrivit articolului 87/B alineatul 4 din Legea II, aplicabil de la intrarea în vigoare a Legii de modificare, ea nu se putea îndepărta de avizul respectiv.

28 Fővárosi Törvényszék (Curtea din Budapesta-Capitală, Ungaria) a respins acțiunea introdusă de M.D. împotriva deciziei menționate.

29 Kúria (Curtea Supremă, Ungaria) a confirmat această hotărâre, considerând că datele prezentate erau suficiente pentru a stabili că șederea lui M.D. în Ungaria constituia o amenințare reală și directă la adresa securității naționale a acestui stat membru și că, ținând seama de existența acestei amenințări, aprecierea situației personale a lui M.D. nu putea conduce la o evaluare pozitivă a cererii acestuia din urmă.

30 La 14 octombrie 2020, autoritatea de poliție pentru străini a adoptat o decizie privind interdicția de intrare și de ședere, pentru o perioadă de trei ani, în privința lui M.D. și a introdus o alertă referitoare la această interdicție în sistemul de informații Schengen (denumit în continuare „SIS”).

31 Autoritatea menționată a considerat că, în conformitate cu articolul 94 alineatul 1 din Legea I, introdus în aceasta din urmă prin Legea de modificare, M.D. intra în domeniul de aplicare al Legii II. Aceasta a precizat de asemenea că Oficiul pentru Protecția Constituției recomanda expulzarea lui M.D., precum și adoptarea în privința acestuia a unei interdicții de intrare și de ședere pentru o perioadă de 10 ani. Autoritatea în cauză a arătat de asemenea că, începând cu 26 februarie 2019, autoritățile slovace îi acordaseră lui M.D. un permis de ședere cu o durată de doi ani.

32 În lumina acestor elemente, autoritatea de poliție pentru străini a apreciat că conduita lui M.D. constituia o amenințare la adresa securității naționale a Ungariei.

33 Decizia privind interdicția de intrare și de ședere adoptată în privința lui M.D., menționată la punctul 30 din prezenta hotărâre, nu a fost precedată de adoptarea unei decizii de returnare, întrucât M.D. a părăsit teritoriul maghiar la 24 septembrie 2020.

34 Sesizată de M.D. cu o acțiune împotriva acestei decizii privind interdicția de intrare și de ședere, instanța de trimitere subliniază, în primul rând, că decizia menționată, deși a fost adoptată la un moment la care M.D. nu mai avea reședința în Ungaria, trebuie considerată ca fiind o interdicție de intrare în sensul articolului 11 din Directiva 2008/115.

35 Această instanță precizează, pe de o parte, că permisul de ședere acordat lui M.D. de autoritățile slovace nu a putut fi prelungit, ca urmare a aceleiași decizii și a introducerii unei alerte cu privire la M.D. în SIS, și, pe de altă parte, că, la data introducerii prezentei cereri de decizie preliminară, M.D. avea reședința în Austria și nu se putea întoarce în Ungaria, întrucât autoritatea de poliție pentru străini refuzase să execute ordonanța definitivă prin care instanța menționată suspendase efectele deciziei privind interdicția de intrare și de ședere în cauză.

36 Instanța de trimitere arată, în al doilea rând, că Legea I, deși transpune Directiva 2004/38/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 29 aprilie 2004 privind dreptul la liberă circulație și ședere pe teritoriul statelor membre pentru cetățenii Uniunii și membrii familiilor acestora, de modificare a Regulamentului (CEE) nr. 1612/68 și de abrogare a Directivelor 64/221/CEE, 68/360/CEE, 72/194/CEE, 73/148/CEE, 75/34/CEE, 75/35/CEE, 90/364/CEE, 90/365/CEE și 93/96/CEE (JO 2004, L 158, p. 77, rectificare în JO 2004, L 229, p. 35, Ediție specială, 05/vol. 7, p. 56), avea un domeniu de aplicare ce cuprindea printre altele resortisanți ai unor țări terțe, membri de familie ai unui resortisant maghiar care nu și-a exercitat libertatea de circulație. Astfel, această lege permitea resortisanților unor țări terțe menționați să aibă reședința în Ungaria în aceleași condiții ca resortisanții unor țări terțe, membri de familie ai unor resortisanți ai unor state membre ale SEE care și-au exercitat libertatea de circulație. Totuși, Legea de modificare, intrată în vigoare la 1 ianuarie 2019, i-a exclus pe resortisanții unor țări terțe, membri de familie ai unui resortisant maghiar, din domeniul de aplicare al Legii I și a făcut aplicabilă intrării și șederii acestora Legea II, care, până la data respectivă, reglementa numai intrarea și șederea resortisanților unor țări terțe care nu erau membri de familie ai unui resortisant al unui stat membru al SEE.

37 În conformitate cu articolul 17 din această lege de modificare, Legea II este de asemenea aplicabilă procedurilor care, precum în speță, au fost inițiate după intrarea în vigoare a Legii de modificare menționate. Or, permisul de ședere sau de ședere permanentă al unui resortisant al unei țări terțe

poate fi retras mai ușor în temeiul Legii II decât în temeiul Legii I, în special în cazul în care conduita resortisantului în cauză aduce atingere ordinii publice, siguranței publice sau securității naționale a Ungariei. Astfel, într-un asemenea caz, expulzarea resortisantului în cauză al unei țări terțe trebuie dispusă fără ca circumstanțele familiale sau personale ale acestui resortisant să fie luate în considerare.

38 Or, instanța de trimitere arată printre altele că, prin Hotărârea din 11 martie 2021, État belge (Returnarea părintelui unui minor) (C-112/20, EU:C:2021:197), Curtea a statuat că articolul 5 din Directiva 2008/115 coroborat cu articolul 24 din cartă impune statelor membre să acorde atenția cuvenită intereselor superioare ale copilului înainte de a adopta o decizie de returnare, însoțită de o interdicție de intrare, chiar atunci când destinatarul acestei decizii nu este un minor, ci tatăl acestuia.

39 Instanța de trimitere subliniază, în al treilea rând, că resortisanții maghiari, membri ai familiei lui M.D., nu și-au exercitat dreptul la liberă circulație în cadrul Uniunii Europene și că, în consecință, M.D. nu poate întemeia un drept de ședere derivat nici pe Directiva 2004/38, nici pe articolul 21 TFUE.

40 Această instanță arată însă că, în cazul executării imediate a expulzării unui resortisant al unei țări terțe dispuse pentru motive de securitate națională, membrii familiei acestui resortisant care dețin, precum în speță, cetățenia Uniunii trebuie să părăsească și ei teritoriul maghiar, întrucât, în caz contrar, unitatea familială ar fi ruptă în mod permanent, din moment ce motivul legat de securitatea națională se opune de asemenea eliberării unei vize. Or, instanța menționată amintește că refuzul de a acorda un drept de ședere unui resortisant al unei țări terțe este susceptibil să repună în discuție efectul util al cetățeniei Uniunii dacă între acest resortisant al unei țări terțe și cetățeanul Uniunii membru al familiei sale există o asemenea relație de dependență încât ar conduce la obligarea acestuia din urmă să îl însoțească pe resortisantul unei țări terțe în cauză, membru al familiei sale, și să părăsească teritoriul Uniunii.

41 Aceeași instanță consideră că nicio dispoziție de drept maghiar nu prevede că circumstanțele personale și familiale trebuie să fie examinate înainte de adoptarea unei decizii privind interdicția de intrare și de ședere în privința resortisanților unor țări terțe care nu dețin un permis de ședere. M.D. se află astfel într-o situație mai puțin favorabilă nu doar în comparație cu cea a resortisanților unor țări terțe, membri de familie ai unui cetățean al Uniunii care și-a exercitat dreptul la liberă circulație, ci și cu cea a resortisanților unor țări terțe care nu sunt membri de familie ai unui cetățean al Uniunii, situația acestor din urmă resortisanți ai unor țări terțe fiind reglementată de directivele transpuse prin Legea II, dar care nu sunt aplicabile unor resortisanți ai unor țări terțe care, precum M.D., sunt membri de familie ai unui cetățean al Uniunii.

42 În al patrulea rând, instanța de trimitere ridică problema dacă, în ipoteza în care noua reglementare maghiară ar fi incompatibilă cu dreptul Uniunii și în lipsa unei alte reglementări naționale specifice, se poate ține seama de articolul 42 alineatul 1 din Legea I, care îi era aplicabilă lui M.D. până la 1 ianuarie 2019, sau dacă aceasta poate înlătura dreptul național și își poate întemeia decizia direct pe Directiva 2008/115.

43 În ultimul rând, această instanță consideră că nu există o jurisprudență a Curții în ceea ce privește refuzul autorității de poliție pentru străini de a pune în executare o ordonanță precum cea prin care a dispus suspendarea deciziei privind interdicția de intrare și de ședere adoptate în privința lui M.D., menționată la punctul 30 din prezenta hotărâre.

44 În aceste condiții, Fővárosi Törvényszék (Curtea din Budapesta-Capitală) a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:

„1) Articolele 5 și 11 din Directiva [2008/115] și articolul 20 TFUE coroborate cu articolele 7, 20, 24 și 47 din cartă trebuie interpretate în sensul că se opun unei practici a unui stat membru care extinde punerea în aplicare a unei reforme legislative inclusiv la proceduri repetate prin ordin judiciar emis în cadrul unor proceduri inițiate anterior, reformă legislativă în urma căreia un resortisant al unei țări terțe, membru de familie al unui cetățean al Uniunii, este supus unui regim procedural mult mai dezavantajos, până în punctul în care își pierde statutul de persoană care nu poate să facă obiectul unei returnări, nici măcar din motive de ordine publică, de siguranță publică sau de siguranță națională pe care l-a obținut în virtutea duratei șederii sale până la momentul respectiv; în continuare, i se refuză cererea de eliberare a unui permis de ședere permanentă pe baza acestei situații de fapt și din motive de securitate națională; i se retrage permisul de ședere eliberat în favoarea sa și, ulterior, i se aplică o interdicție de intrare și de ședere, fără ca circumstanțele sale personale și familiale să fie examinate în vreuna dintre proceduri – în special, în acest context, faptul că are în întreținere și un cetățean maghiar minor –, decizii care au drept consecință fie întreruperea unității familiale, fie faptul că cetățenii Uniunii, membri de familie ai resortisantului unei țări terțe, printre care se numără și copilul său minor, sunt obligați să părăsească teritoriul statului membru?

2) Articolele 5 și 11 din Directiva 2008/115 și articolul 20 TFUE coroborate cu articolele 7 și 24 din cartă trebuie interpretate în sensul că se opun unei practici a unui stat membru în temeiul căreia circumstanțele personale și familiale ale resortisantului unei țări terțe nu sunt examinate înainte de a i se impune o interdicție de intrare și de ședere, susținând că ședera acestei persoane, membru de familie al unui cetățean al Uniunii, constituie o amenințare reală, directă și gravă la adresa securității naționale a țării?

În cazul unui răspuns afirmativ la prima și la a doua întrebare:

3) Articolele 5 și 13 din Directiva [2008/115], articolul 20 TFUE coroborat cu articolele 20 și 47 din cartă, precum și considerentul (22) al Directivei 2008/115, care impune ca prioritate obligația [de a ține seama de interesul] superior al copilului, și considerentul (24) al aceleiași directive, care impune garantarea drepturilor fundamentale și a principiilor consacrate în cartă, trebuie interpretate în sensul că, în cazul în care instanța națională constată, pe baza deciziei Curții de Justiție a Uniunii Europene, că dreptul statului membru sau practica autorității de poliție pentru străini întemeiată pe dreptul respectiv sunt contrare dreptului Uniunii, instanța în cauză poate, atunci când examinează temeiul juridic al interzicerii intrării și a ședерii, să ia în considerare, ca drept dobândit al reclamantului în prezenta cauză, faptul că, în baza regimului prevăzut de [Legea I], reclamantul îndeplinește condițiile necesare pentru aplicarea articolului 42 [din această lege], și anume, peste 10 ani de ședere legală în Ungaria, sau, atunci când examinează temeinicia emiterii interdicției de intrare și de ședere, instanța respectivă trebuie să își bazeze luarea în considerare a circumstanțelor familiale și personale în mod direct pe articolul 5 din Directiva 2008/115 în lipsa unor norme prevăzute în acest sens în [legea II]?

4) O practică a unui stat membru în temeiul căreia, în cadrul procedurii inițiate de un resortisant al unei țări terțe, membru de familie al unui cetățean al Uniunii, în exercitarea dreptului său la o cale de atac, autoritățile cu atribuții privind regimul străinilor nu execută o decizie definitivă care dispune protecția jurisdicțională imediată împotriva executării deciziei [autorităților

menționate] susținând că au introdus deja în [SIS] o alertă referitoare la interdicția de intrare și de ședere, ceea ce a dus la situația în care resortisantul unei țări terțe, membru de familie al unui cetățean al Uniunii, nu își poate exercita în mod personal dreptul la o cale de atac și nici nu poate să intre pe teritoriul Ungariei pe durata procedurii înainte de emiterea unei decizii definitive în litigiul în cauză este conformă cu dreptul Uniunii, în special cu dreptul la o cale de atac efectivă garantat la articolul 13 din Directiva 2008/115 și cu dreptul la un proces echitabil consacrat la articolul 47 din cartă?”

Procedura în fața Curții

45 Instanța de trimitere a solicitat ca prezenta cauză să fie judecată potrivit procedurii preliminare de urgență prevăzute la articolul 107 din Regulamentul de procedură al Curții.

46 Prin Decizia din 16 septembrie 2021, Camera a cincea a decis, la propunerea judecătorului raportor, după ascultarea avocatului general, că nu era necesar să se dea curs cererii de judecare a prezentei cauze potrivit procedurii preliminare de urgență.

47 La 1 octombrie 2021, președintele Curții a decis ca prezenta cauză să fie judecată cu prioritate, în conformitate cu articolul 53 alineatul (3) din Regulamentul de procedură al Curții.

Cu privire la întrebările preliminare

Cu privire la admisibilitate

48 Potrivit guvernului maghiar, întrebările preliminare trebuie declarate inadmisibile în măsura în care urmăresc, pe de o parte, să se stabilească dacă dreptul Uniunii se opune retragerii dreptului de ședere al lui M.D. pe teritoriul maghiar, în condițiile în care această retragere nu face obiectul litigiului aflat pe rolul instanței de trimitere, și, pe de altă parte, să se interpreteze Directiva 2008/115, în condițiile în care decizia privind interdicția de intrare și de ședere în discuție în litigiul principal nu intră în domeniul de aplicare al acestei directive, întrucât a fost adoptată după ce M.D. a părăsit teritoriul maghiar.

49 În această privință, reiese din jurisprudența constantă a Curții că întrebările referitoare la interpretarea dreptului Uniunii adresate de instanța națională în cadrul normativ și factual pe care îl definește sub propria răspundere și a cărui exactitate Curtea nu are competența să o verifice beneficiază de o prezumție de pertinență. Refuzul Curții de a se pronunța asupra unei cereri de decizie preliminară formulate de o instanță națională este posibil numai dacă este evident că interpretarea solicitată a dreptului Uniunii nu are nicio legătură cu realitatea sau cu obiectul litigiului principal, atunci când problema este de natură ipotetică sau atunci când Curtea nu dispune de elementele de fapt și de drept necesare pentru a răspunde în mod util la întrebările care îi sunt adresate [Hotărârea din 8 noiembrie 2022, Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (Examinare din oficiu a măsurii de luare în custodie publică), C-704/20 și C-39/21, EU:C:2022:858, punctul 61 și jurisprudența citată].

50 În speță, din cererea de decizie preliminară și din răspunsul dat de instanța de trimitere la cererea de informații care i-a fost adresată reiese, pe de o parte, că această instanță este chemată să controleze numai legalitatea deciziei privind interdicția de intrare și de ședere adoptate în

privința lui M.D., întrucât decizia prin care s-a retras dreptul de ședere al acestui resortisant al unei țări terțe pe teritoriul maghiar a rămas definitivă și, pe de altă parte, că această interdicție de intrare și de ședere este valabilă pentru întreg teritoriul Uniunii.

51 Reiese că, astfel cum susține guvernul maghiar, întrebările preliminare nu prezintă utilitate pentru soluționarea litigiului principal decât în măsura în care se referă la decizia privind interdicția de intrare și de ședere care îl vizează pe M.D. și că, prin urmare, ele nu sunt admisibile decât în această măsură.

52 În schimb, în ceea ce privește utilitatea interpretării Directivei 2008/115 în cadrul litigiului principal, trebuie amintit că, în cazul în care, precum în speță, nu rezultă în mod vădit că interpretarea unei dispoziții de drept al Uniunii nu are nicio legătură cu realitatea sau cu obiectul litigiului principal, obiecția întemeiată pe inaplicabilitatea acestei dispoziții în cauza principală nu are legătură cu admisibilitatea cererii de decizie preliminară, ci ține de fondul întrebărilor (a se vedea în acest sens Hotărârea din 14 iulie 2022, ASADE, C-436/20, EU:C:2022:559, punctul 41 și jurisprudența citată).

Cu privire la fond

Cu privire la prima și la a doua întrebare

53 Prin intermediul primei și al celei de a doua întrebări, care trebuie analizate împreună, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 20 TFUE și articolele 5 și 11 din Directiva 2008/115 coroborate cu articolele 7, 20, 24 și 47 din cartă trebuie interpretate în sensul că se opun ca un stat membru să adopte o decizie de interdicție de intrare pe teritoriul Uniunii în privința unui resortisant al unei țări terțe, membru al familiei unui cetățean al Uniunii resortisant al acestui stat membru care nu și-a exercitat niciodată libertatea de circulație, pentru motivul că conduita acestui resortisant al unei țări terțe constituie o amenințare reală, directă și gravă la adresa securității naționale a statului membru menționat, fără a fi examinată situația personală și familială a resortisantului unei țări terțe în cauză.

54 Cu titlu introductiv, trebuie arătat că, potrivit guvernului maghiar, reglementarea maghiară aplicabilă permite luarea în considerare, într-o situație precum cea în discuție în litigiul principal, a situației personale și familiale a unui resortisant al unei țări terțe înainte ca o decizie de interdicție de intrare pe teritoriul Uniunii să fie adoptată în privința sa.

55 În aceste condiții, astfel cum s-a amintit la punctul 49 din prezenta hotărâre, întrebările referitoare la interpretarea dreptului Uniunii sunt adresate de instanța națională în cadrul normativ și factual pe care îl definește sub propria răspundere și a cărui exactitate Curtea nu are competența să o verifice. Prin urmare, examinarea unei trimiteri preliminare trebuie realizată în raport cu interpretarea dreptului național reținută de instanța de trimitere, iar nu cu cea invocată de guvernul unui stat membru [Hotărârea din 20 octombrie 2022, Centre public d'action sociale de Liège (Retragerea sau suspendarea unei decizii de returnare), C-825/21, EU:C:2022:810, punctul 35].

56 Rezultă că trebuie să se răspundă la prima și la a doua întrebare pornind de la premisa, a cărei verificare este însă de competența instanței de trimitere, potrivit căreia dreptul național nu permite luarea în considerare, într-o situație precum cea în discuție în litigiul principal, a situației personale și familiale a resortisantului în cauză al unei țări terțe înainte de adoptarea în privința sa a unei decizii privind interdicția de intrare pe teritoriul Uniunii.

– *Cu privire la articolul 20 TFUE*

57 În primul rând, trebuie amintit că articolul 20 TFUE se opune unor măsuri naționale care au efectul de a-i priva pe cetățenii Uniunii de beneficiul efectiv al drepturilor conferite de statutul lor de cetățean al Uniunii [Hotărârea din 8 martie 2011, Ruiz Zambrano, C-34/09, EU:C:2011:124, punctul 42, și Hotărârea din 27 februarie 2020, Subdelegación del Gobierno en Ciudad Real (Soțul unui cetățean al Uniunii), C-836/18, EU:C:2020:119, punctul 37].

58 În această privință, Curtea a constatat deja că există situații foarte speciale în care, în pofida faptului că dreptul secundar referitor la dreptul de ședere al resortisanților țărilor terțe nu este aplicabil și că cetățeanul Uniunii nu și-a exercitat libertatea de circulație, un drept de ședere trebuie totuși acordat unui resortisant al unei țări terțe membru al familiei acestui cetățean, în caz contrar existând riscul de a nu se respecta efectul util al cetățeniei Uniunii în situația în care, drept consecință a unui asemenea refuz, cetățeanul menționat ar fi obligat în fapt să părăsească teritoriul Uniunii considerat în ansamblu, împiedicându-l astfel să beneficieze în mod efectiv de substanța drepturilor pe care le conferă acest statut [a se vedea în acest sens Hotărârea din 8 martie 2011, Ruiz Zambrano, C-34/09, EU:C:2011:124, punctele 43 și 44, precum și Hotărârea din 5 mai 2022, Subdelegación del Gobierno en Toledo (Ședere a unui membru al familiei – Resurse insuficiente), C-451/19 și C-532/19, EU:C:2022:354, punctul 45].

59 Totuși, refuzul de a acorda un drept de ședere unui resortisant al unei țări terțe nu este însă susceptibil să repună în discuție efectul util al cetățeniei Uniunii decât dacă între acest resortisant al unei țări terțe și cetățeanul Uniunii membru al familiei sale există o asemenea relație de dependență încât ar conduce la obligarea acestuia din urmă să îl însoțească pe resortisantul unei țări terțe în cauză și să părăsească teritoriul Uniunii considerat în ansamblu [Hotărârea din 8 mai 2018, K.A. și alții (Reîntregire familială în Belgia), C-82/16, EU:C:2018:308, punctul 52, precum și Hotărârea din 5 mai 2022, Subdelegación del Gobierno en Toledo (Ședere a unui membru al familiei – Resurse insuficiente), C-451/19 și C-532/19, EU:C:2022:354, punctul 46, precum și jurisprudența citată].

60 În al doilea rând, asemenea refuzului sau pierderii unui drept de ședere pe teritoriul unui stat membru, o interdicție de intrare pe teritoriul Uniunii, impusă unui resortisant al unei țări terțe, membru de familie al unui cetățean al Uniunii, poate conduce la privarea acestui cetățean de beneficiul efectiv al esenței drepturilor conferite de statutul său, atunci când, din cauza relației de dependență existente între aceste persoane, interdicția de intrare constrânge, în fapt, cetățeanul menționat să părăsească teritoriul Uniunii, considerat în ansamblu, pentru a-l însoți pe membrul familiei sale, resortisant al unei țări terțe care a făcut obiectul interdicției menționate (a se vedea prin analogie Hotărârea din 13 septembrie 2016, CS, C-304/14, EU:C:2016:674, punctul 32).

61 În speță, copilul minor al lui M.D., la fel ca mama acestuia, beneficiază, în calitate de cetățeni ai Uniunii, de drepturile consacrate la articolul 20 TFUE. Prin urmare, nu se poate exclude *a priori* posibilitatea ca interdicția de intrare și de ședere impusă lui M.D. să conducă la situația în care acești cetățeni ai Uniunii să fie, în fapt, privați de beneficiul efectiv al esenței drepturilor pe care le au în temeiul statutului lor de cetățean al Uniunii. Aceasta ar fi situația dacă între M.D. și

copilul său minor sau partenera sa ar exista o relație de dependență, în scopul aplicării articolului 20 TFUE, astfel cum a fost interpretat de Curte, care ar constrânge copilul minor sau partenera în cauză să părăsească și ei, în fapt, teritoriul Uniunii [a se vedea printre altele Hotărârea din 8 mai 2018 , K.A. și alții (Reîntregire familială în Belgia), C-82/16, EU:C:2018:308, punctele 65 și 71-75, precum și Hotărârea din 5 mai 2022, Subdelegación del Gobierno en Toledo (Ședere a unui membru al familiei – Resurse insuficiente), C-451/19 și C-532/19, EU:C:2022:354, punctele 56 și 64-69].

62 În această privință, trebuie precizat că, potrivit instanței de trimitere, M.D. dispunea de un drept de ședere în Slovacia la data la care i-a fost retras permisul de ședere pe teritoriul maghiar. Prin urmare, o asemenea retragere nu pare să fi putut constrânge, în fapt, copilul minor al lui M.D. și pe partenera sa, mama acestui copil, să părăsească teritoriul Uniunii considerat în ansamblul său, în condițiile în care nimic nu lasă să se întrevadă că acești cetățeni ai Uniunii s-ar fi aflat în imposibilitatea de a beneficia de un drept de ședere legală în Slovacia.

63 Pe baza informațiilor de care dispune Curtea, nu este cert, așadar, că retragerea permisului de ședere al lui M.D. de către autoritățile maghiare ar fi putut încălca articolul 20 TFUE (a se vedea prin analogie Hotărârea din 10 octombrie 2013, Alokpa și Moudoulou, C-86/12, EU:C:2013:645, punctele 34 și 35).

64 În schimb, prin adoptarea deciziei privind interdicția de intrare și de ședere în discuție în litigiul principal, ale cărei efecte au o dimensiune europeană, autoritățile maghiare l-au privat pe M.D. de orice drept de ședere pe teritoriul tuturor statelor membre (a se vedea în acest sens Hotărârea din 16 ianuarie 2018, E, C-240/17, EU:C:2018:8, punctul 42).

65 Din considerațiile care precedă rezultă că un stat membru nu poate interzice intrarea pe teritoriul Uniunii a unui resortisant al unei țări terțe al cărui membru de familie este un cetățean al Uniunii, resortisant al acestui stat membru care nu și-a exercitat niciodată libertatea de circulație, fără să fi fost verificată existența unei relații de dependență, astfel cum este descrisă la punctul 61 din prezenta hotărâre, între acest resortisant al unei țări terțe și respectivul membru de familie. Dimpotrivă, autorităților naționale le revine sarcina de a aprecia printre altele, pe baza elementelor pe care resortisantul unei țări terțe și cetățeanul Uniunii vizați trebuie să le poată furniza acestora în mod liber și procedând, dacă este nevoie, la cercetările necesare, dacă există între aceste două persoane o relație de dependență [a se vedea în acest sens Hotărârea din 27 februarie 2020, Subdelegación del Gobierno en Ciudad Real (Soțul unui cetățean al Uniunii), C-836/18, EU:C:2020:119, punctul 53].

66 În al treilea rând, trebuie arătat că M.D. a fost privat de dreptul său de ședere pe teritoriul maghiar pentru motivul că conduita sa constituia o amenințare reală, directă și gravă la adresa securității naționale și că adoptarea în privința sa a unei decizii privind interdicția de intrare și de ședere pe teritoriul Uniunii s-a întemeiat pe același motiv.

67 În această măsură, trebuie amintit că statele membre pot deroga, în anumite condiții, de la dreptul de ședere derivat, care decurge din articolul 20 TFUE, pentru membrul familiei unui cetățean al Uniunii menționat la punctul 58 din prezenta hotărâre, pentru a garanta menținerea ordinii publice sau protejarea siguranței publice. Aceasta poate fi situația atunci când resortisantul unei țări terțe în cauză constituie o amenințare reală, actuală și suficient de gravă la adresa ordinii publice sau a siguranței publice ori naționale [a se vedea în acest sens Hotărârea din 8 mai 2018 , K.A. și alții (Reîntregire familială în Belgia), C-82/16, EU:C:2018:308, punctul 92, precum și jurisprudența citată].

68 Totuși, astfel cum a arătat avocatul general la punctul 103 din concluzii, aplicarea unei asemenea derogări nu se poate întemeia exclusiv pe antecedentele penale ale resortisantului în cauză al unei țări terțe. Aceasta nu poate decurge, dacă este cazul, decât dintr-o apreciere concretă a tuturor împrejurărilor relevante ale speței, în lumina principiului proporționalității, a drepturilor fundamentale a căror respectare este asigurată de Curte și printre altele a interesului superior al copilului minor, cetățean al Uniunii. Astfel, pot fi luate în considerare de autoritatea națională competentă gravitatea infracțiunilor săvârșite și gradul de severitate al acestor condamnări, precum și termenul dintre data pronunțării lor și data la care această autoritate decide. În cazul în care relația de dependență dintre acest resortisant al unei țări terțe și un cetățean al Uniunii minor rezultă din faptul că primul este părintele celui de-al doilea, trebuie de asemenea să se ia în considerare vârsta, starea de sănătate și situația familială și economică a acestui cetățean al Uniunii minor [a se vedea în acest sens Hotărârea din 5 mai 2022, Subdelegación del Gobierno en Toledo (Ședere a unui membru al familiei – Resurse insuficiente), C-451/19 și C-532/19, EU:C:2022:354, punctul 53, precum și jurisprudența citată].

69 Prin urmare, atunci când se stabilește o relație de dependență, astfel cum este descrisă la punctul 61 din prezenta hotărâre, între resortisantul în cauză al unei țări terțe și membrul familiei sale, cetățean al Uniunii, statul membru vizat nu poate interzice intrarea și șederea acestui resortisant pe teritoriul Uniunii pentru motive de ordine publică sau de securitate națională decât după ce a ținut seama de ansamblul împrejurărilor relevante și în special, dacă este cazul, de interesul superior al copilului său minor, cetățean al Uniunii.

70 Din ansamblul considerațiilor care precedă rezultă că articolul 20 TFUE se opune ca un stat membru să adopte o decizie privind o interdicție de intrare pe teritoriul Uniunii în privința unui resortisant al unei țări terțe, membru de familie al unui cetățean al Uniunii, resortisant al acestui stat membru care nu și-a exercitat niciodată libertatea de circulație, fără să fi examinat în prealabil dacă între aceste persoane există o relație de dependență care l-ar constrânge, în fapt, pe cetățeanul Uniunii să părăsească teritoriul Uniunii, considerat în ansamblul său, pentru a-l însoți pe membrul familiei sale și, în cazul unui răspuns afirmativ, dacă motivele pentru care această decizie este adoptată autorizează derogarea de la dreptul de ședere derivat al acestui resortisant al unei țări terțe.

– *Cu privire la Directiva 2008/115*

71 În primul rând, trebuie să se examineze dacă o decizie privind interdicția de intrare pe întreg teritoriul Uniunii adoptată de un stat membru cu privire la un resortisant al unei țări terțe intră în domeniul de aplicare al Directivei 2008/115 atunci când, precum în speță, această decizie intervine după ce resortisantul respectiv a părăsit teritoriul acestui stat membru, fără să fi fost adoptată vreo decizie de returnare care să îl privească.

72 În această privință, în primul rând, reiese din considerentul (2) al Directivei 2008/115 că aceasta urmărește instituirea unei politici eficiente de îndepărtare și returnare, întemeiată pe standarde comune, pentru ca persoanele în cauză să fie returnate într-o manieră umană și cu respectarea deplină a drepturilor lor fundamentale, precum și a demnității lor. Astfel cum rezultă atât din titlul directivei menționate, cât și din cuprinsul articolului 1 din aceasta, directiva stabilește în acest scop „standarde și proceduri comune” care trebuie să fie aplicate de fiecare stat membru pentru returnarea resortisanților țărilor terțe aflați în situație de ședere ilegală [Hotărârea din 8 mai 2018 , K.A. și alții (Reîntregire familială în Belgia), C-82/16, EU:C:2018:308, punctul 100, precum și jurisprudența citată].

73 Sub rezerva excepțiilor prevăzute la articolul 2 alineatul (2) din Directiva 2008/115, care nu par a fi aplicabile într-o situație precum cea în discuție în litigiul principal, această directivă se aplică oricărui resortisant al unei țări terțe aflat în situație de ședere ilegală pe teritoriul unui stat membru. Pe de altă parte, din moment ce resortisantul unei țări terțe intră în domeniul de aplicare al directivei amintite, el trebuie, în principiu, să fie supus standardelor și procedurilor comune prevăzute de aceasta în vederea returnării sale, iar aceasta atât timp cât șederea sa nu a fost, eventual, regularizată [Hotărârea din 22 noiembrie 2022, Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (Îndepărtare – Canabis medicinal), C-69/21, EU:C:2022:913, punctul 52, precum și jurisprudența citată].

74 Articolul 6 alineatul (1) din Directiva 2008/115 prevede, la rândul său, că, odată stabilit caracterul ilegal al șederii, orice resortisant al unei țări terțe trebuie, fără a aduce atingere excepțiilor prevăzute la alineatele (2)-(5) ale articolului respectiv și cu respectarea strictă a cerințelor stabilite la articolul 5 din această directivă, să facă obiectul unei decizii de returnare, care trebuie să identifice, dintre țările prevăzute la articolul 3 punctul 3 din directiva menționată, pe cea în care acesta trebuie să fie îndepărtat [Hotărârea din 22 noiembrie 2022, Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (Îndepărtare – Canabis medicinal), C-69/21, EU:C:2022:913, punctul 53, precum și jurisprudența citată].

75 Din cuprinsul articolului 6 alineatul (2) din Directiva 2008/115 reiese însă că trebuie ca unui resortisant al unei țări terțe care se află în situație de ședere ilegală pe teritoriul unui stat membru și care are totodată un drept de ședere într-un alt stat membru să i se permită să meargă în acest stat membru mai degrabă decât să se adopte, de la bun început, în privința sa o decizie de returnare, cu excepția cazului în care ordinea publică sau securitatea națională impun acest lucru [Hotărârea din 24 februarie 2021, M și alții (Transfer către un stat membru), C-673/19, EU:C:2021:127, punctul 35].

76 În sfârșit, potrivit articolului 11 alineatul (1) din Directiva 2008/115, statele membre sunt obligate să adopte o decizie privind o interdicție de intrare pe teritoriu atunci când resortisantul unei țări terțe care a făcut obiectul unei decizii de returnare nu și-a respectat obligația de returnare sau atunci când nu i-a fost acordat un termen pentru plecarea voluntară, ceea ce poate fi cazul, conform articolului 7 alineatul (4) din directiva menționată, atunci când persoana în cauză prezintă un risc pentru ordinea publică, siguranța publică sau securitatea națională [Hotărârea din 8 mai 2018 , K.A. și alții (Reîntregire familială în Belgia), C-82/16, EU:C:2018:308, punctul 86]. În celelalte cazuri, rezultă din articolul 11 alineatul (1) menționat că statele membre pot însoți deciziile de returnare de o astfel de interdicție de intrare.

77 Din jurisprudența Curții reiese că o interdicție de intrare constituie un mijloc destinat să sporească eficacitatea politicii Uniunii în materie de returnare, garantând că, pentru o anumită perioadă după îndepărtarea unui resortisant al unei țări terțe a cărui ședere este ilegală, acesta nu va mai putea să revină în mod legal pe teritoriul statelor membre [Hotărârea din 17 septembrie 2020, JZ (Pedeapsă cu închisoarea în cazul unei interdicții de intrare), C-806/18, EU:C:2020:724, punctul 32].

78 În al doilea rând, împrejurarea că, precum în speță, un resortisant al unei țări terțe face obiectul unei decizii privind o interdicție de intrare fără să fi fost în prealabil destinatarul unei decizii de returnare nu implică în mod necesar faptul că această decizie privind interdicția de intrare nu intră în domeniul de aplicare al Directivei 2008/115.

79 Desigur, din cuprinsul articolului 3 punctul 6 și din cel al articolului 11 alineatul (1) din Directiva 2008/115 rezultă că, în principiu, adoptarea unei decizii privind o interdicție de intrare în privința unui resortisant al unei țări terțe nu este de conceput fără ca o decizie de returnare să fi fost adoptată în privința resortisantului în cauză.

80 Totuși, în speță, din decizia de trimitere reiese că decizia prin care Ungaria i-a interzis lui M.D. să intre pe teritoriul Uniunii, pentru motivul că conduita sa constituia o amenințare reală, directă și gravă la adresa securității naționale a acestui stat membru, a fost adoptată în continuarea deciziei prin care statul membru menționat i-a retras, pentru un motiv identic, dreptul de ședere pe teritoriul aceluiași stat membru.

81 Or, reiese din însuși modul de redactare a articolului 6 alineatul (2) din Directiva 2008/115 că, într-un astfel de caz, statul membru în care se află în situație de ședere ilegală resortisantul unei țări terțe este obligat să adopte o decizie de returnare împotriva sa chiar și atunci când acesta din urmă dispune de un drept de ședere în alt stat membru (a se vedea în acest sens Hotărârea din 16 ianuarie 2018, E, C-240/17, EU:C:2018:8, punctul 48).

82 În această privință, este lipsit de relevanță faptul că, așa cum a arătat guvernul maghiar, lipsa unei astfel de decizii de returnare se explică, în speță, prin complexitatea procesului decizional instituit prin reglementarea națională. Astfel, potrivit jurisprudenței constante a Curții, un stat membru nu poate invoca dispoziții, practici sau situații din ordinea sa juridică internă pentru a justifica nerespectarea obligațiilor care rezultă pentru acesta din dreptul Uniunii [Hotărârea din 8 septembrie 2010, Carmen Media Group, C-46/08, EU:C:2010:505, punctul 69, și Hotărârea din 25 februarie 2021, Comisia/Spania (Directiva privind datele cu caracter personal – Domeniul penal), C-658/19, EU:C:2021:138, punctul 19, precum și jurisprudența citată].

83 Prin urmare, ar fi contrar obiectivului și economiei generale a Directivei 2008/115 să se considere că o decizie privind interdicția de intrare pe teritoriul Uniunii adoptată în privința unui resortisant al unei țări terțe pentru un motiv de protejare a securității naționale nu intră în domeniul de aplicare al acestei directive, din cauza faptului că acest resortisant al unei țări terțe nu a făcut în prealabil obiectul unei decizii de returnare.

84 A considera, într-un asemenea caz, că Directiva 2008/115 nu se aplică deciziei privind interdicția de intrare l-ar priva în mod nejustificat pe resortisantul în cauză al unei țări terțe de garanțiile materiale și procedurale pe care statele membre sunt obligate să le respecte, potrivit acestei directive, atunci când intenționează să adopte o astfel de decizie privind o interdicție de intrare.

85 O asemenea concluzie nu este repusă în discuție de Hotărârea din 3 iunie 2021, Westerwaldkreis (C-546/19, EU:C:2021:432), din moment ce situația în discuție în cauza în care s-a pronunțat această hotărâre era distinctă de cea în discuție în litigiul principal. Astfel, decizia privind interdicția de intrare în discuție în hotărârea menționată fusese menținută, deși decizia de returnare pe care o însoțea această decizie privind interdicția de intrare fusese retrasă.

86 În al treilea rând, nici împrejurarea că, la data la care a fost adoptată o decizie privind o interdicție de intrare și de ședere în privința unui resortisant al unei țări terțe, acesta din urmă nu se mai afla în situație de ședere ilegală pe teritoriul statului membru care a adoptat această decizie nu este suficientă pentru a exclude decizia respectivă din domeniul de aplicare al Directivei 2008/115.

87 Astfel, pe de o parte, după cum s-a arătat la punctul 77 din prezenta hotărâre, o asemenea decizie de interdicție are ca obiect împiedicarea resortisantului în cauză al unei țări terțe să revină pe teritoriul Uniunii după ce l-a părăsit. Pe de altă parte, deși articolul 6 alineatul (6) din Directiva 2008/115 permite ca o decizie de returnare și o decizie privind o interdicție de intrare să fie adoptate concomitent, această dispoziție nu impune acest lucru. Prin urmare, nu este suficient ca o decizie privind o interdicție de intrare să fie adoptată după plecarea resortisantului unei țări terțe de pe teritoriul unui stat membru pentru ca această decizie de interdicție să iasă în mod automat din domeniul de aplicare al directivei menționate.

88 În consecință, trebuie să se considere că o decizie privind o interdicție de intrare, precum cea în discuție în litigiul principal, trebuie considerată o interdicție de intrare în sensul articolului 11 din Directiva 2008/115 și că adoptarea sa este supusă respectării garanțiilor prevăzute de această directivă.

89 În al doilea rând, articolul 5 din Directiva 2008/115, care constituie o normă generală de care statele membre sunt ținute de îndată ce pun în aplicare această directivă [Hotărârea din 22 noiembrie 2022, Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (Îndepărtare – Canabis medicinal), C-69/21, EU:C:2022:913, punctul 55], le obligă să acorde atenția cuvenită intereselor superioare ale copilului, vieții familiale și stării de sănătate a resortisantului în cauză al unei țări terțe. Prin urmare, o astfel de obligație le este impusă și atunci când intenționează să adopte o decizie privind o interdicție de intrare în sensul articolului 11 din directiva menționată.

90 Trebuie de asemenea precizat că, potrivit articolului 5 menționat, satele membre sunt obligate să acorde atenția cuvenită intereselor superioare ale copilului înainte de a adopta o decizie privind o interdicție de intrare, chiar atunci când destinatarul acestei decizii nu este un minor, ci tatăl acestuia [a se vedea în acest sens Hotărârea din 11 martie 2021, État belge (Returnarea părintelui unui minor), C-112/20, EU:C:2021:197, punctul 43].

91 Prin urmare, articolul 5 menționat se opune ca o decizie privind o interdicție de intrare, în sensul articolului 11 din Directiva 2008/115, să fie adoptată în privința unui resortisant al unei țări terțe fără să fi fost luată în considerare în prealabil starea sa de sănătate, precum și, dacă este cazul, viața sa de familie și interesul superior al copilului său minor.

92 Din ansamblul considerațiilor care precedă rezultă că trebuie să se răspundă la prima și la a doua întrebare după cum urmează:

– articolul 20 TFUE trebuie interpretat în sensul că se opune ca un stat membru să adopte o decizie privind o interdicție de intrare pe teritoriul Uniunii în privința unui resortisant al unei țări terțe, membru de familie al unui cetățean al Uniunii, resortisant al acestui stat membru care nu și-a exercitat niciodată libertatea de circulație, fără să fi examinat în prealabil dacă între aceste persoane există o relație de dependență care l-ar constrânge, în fapt, pe cetățeanul Uniunii să părăsească teritoriul acesteia, considerat în ansamblul său, pentru a-l însoți pe membrul familiei sale și, în cazul unui răspuns afirmativ, dacă motivele pentru care această decizie este adoptată autorizează derogarea de la dreptul de ședere derivat al acestui resortisant al unei țări terțe;

– articolul 5 din Directiva 2008/115 trebuie interpretat în sensul că se opune ca un resortisant al unei țări terțe, care ar fi trebuit să fie destinatarul unei decizii de returnare, să facă obiectul, în prelungirea imediată a deciziei prin care i s-a retras, pentru motive legate de securitatea națională, dreptul de ședere pe teritoriul statului membru în cauză, al unei decizii privind o

interdicție de intrare pe teritoriul Uniunii, adoptată pentru motive identice, fără să fi fost luată în considerare în prealabil starea sa de sănătate, precum și, dacă este cazul, viața sa de familie și interesul superior al copilului său minor.

Cu privire la a treia întrebare

93 Prin intermediul celei de a treia întrebări, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 20 TFUE și articolele 5 și 13 din Directiva 2008/115 coroborate cu articolele 20 și 47 din cartă trebuie interpretate în sensul că, atunci când o instanță națională este sesizată cu o acțiune împotriva unei decizii privind o interdicție de intrare, adoptată în temeiul unei reglementări naționale incompatibile cu articolul 5 menționat, instanța respectivă se poate întemeia pe o reglementare națională anterioară sau este obligată să aplice în mod direct articolul 5 din Directiva 2008/115.

94 În primul rând, rezultă din jurisprudența constantă a Curții că, în toate situațiile în care dispozițiile unei directive sunt, din punctul de vedere al conținutului, necondiționate și suficient de precise, particularii sunt îndreptățiți să le invoce în fața instanțelor naționale împotriva statului fie atunci când acesta s-a abținut de la transpunerea în termen a directivei în dreptul național, fie atunci când a transpus directiva în mod incorect [Hotărârea din 5 octombrie 2004, Pfeiffer și alții, C-397/01-C-403/01, EU:C:2004:584, punctul 103, precum și Hotărârea din 8 martie 2022, Bezirkshauptmannschaft Hartberg-Fürstenfeld (Efect direct), C-205/20, EU:C:2022:168, punctul 17 și jurisprudența citată].

95 O dispoziție a dreptului Uniunii, pe de o parte, este necondiționată atunci când enunță o obligație care nu este supusă niciunei condiții și nici nu este subordonată, în privința executării sau a efectelor sale, intervenției vreunui act fie al instituțiilor Uniunii, fie al statelor membre și, pe de altă parte, este suficient de precisă pentru a fi invocată de un justițiabil și aplicată de instanță atunci când enunță o obligație în termeni neechivoci. În plus, chiar dacă o directivă lasă statelor membre o anumită marjă de apreciere atunci când adoptă modalitățile de punere a sa în aplicare, o dispoziție a acestei directive poate fi considerată ca având un caracter necondiționat și precis atunci când pune în sarcina statelor membre, în termeni neechivoci, o obligație de rezultat precisă și care nu este supusă niciunei condiții cu privire la aplicarea normei pe care o enunță [Hotărârea din 19 ianuarie 1982, Becker, 8/81, EU:C:1982:7, punctul 25, și Hotărârea din 8 martie 2022, Bezirkshauptmannschaft Hartberg-Fürstenfeld (Efect direct), C-205/20, EU:C:2022:168, punctele 18 și 19, precum și jurisprudența citată].

96 În speță, întrebarea adresată de instanța de trimitere se întemeiază pe premisa potrivit căreia legiuitorul maghiar a încălcat garanțiile prevăzute la articolul 5 din Directiva 2008/115 prin faptul că nu a impus autorității naționale competente să acorde atenția cuvenită stării de sănătate a resortisantului în cauză al unei țări terțe, precum și, dacă este cazul, vieții sale de familie și intereselor superioare ale copilului său înainte de a adopta în privința acestui resortisant o interdicție de intrare pentru motive legate de securitatea națională.

97 În această privință, trebuie arătat că, în măsura în care articolul 5 din Directiva 2008/115 obligă statele membre să acorde atenția cuvenită acestor elemente la punerea în aplicare a directivei menționate, acest articol 5 este suficient de precis și de necondiționat pentru a se considera că are un efect direct. Articolul menționat poate fi, așadar, invocat de un particular și aplicat de autoritățile administrative, precum și de instanțele statelor membre.

98 În special, atunci când un stat membru își depășește puterea de apreciere prin adoptarea unei reglementări naționale care nu garantează că autoritatea națională competentă va acorda atenția cuvenită stării de sănătate a resortisantului în cauză al unei țări terțe, precum și, dacă este cazul, vieții sale de familie și intereselor superioare ale copilului său, resortisantul în cauză trebuie să poată invoca în mod direct articolul 5 din directiva menționată împotriva unei astfel de reglementări [a se vedea prin analogie Hotărârea din 8 martie 2022, Bezirkshauptmannschaft Hartberg-Fürstenfeld (Efect direct), C-205/20, EU:C:2022:168, punctul 30].

99 În al doilea rând, trebuie amintit că, pentru a garanta efectivitatea ansamblului dispozițiilor dreptului Uniunii, principiul supremației impune în special instanțelor naționale să interpreteze, în cea mai mare măsură posibilă, dreptul lor intern în conformitate cu dreptul Uniunii. În aceste condiții, obligația de interpretare conformă a dreptului național cunoaște însă anumite limite și în special nu poate fi utilizată ca temei pentru o interpretare *contra legem* a dreptului național [Hotărârea din 16 iunie 2005, Pupino, C-105/03, EU:C:2005:386, punctul 47, și Hotărârea din 8 martie 2022, Bezirkshauptmannschaft Hartberg-Fürstenfeld (Efect direct), C-205/20, EU:C:2022:168, punctele 35 și 36, precum și jurisprudența citată].

100 Trebuie amintit de asemenea că principiul supremației impune instanței naționale însărcinate cu aplicarea, în cadrul competenței sale, a dispozițiilor de drept al Uniunii obligația, în cazul în care nu poate să procedeze la o interpretare a reglementării naționale conformă cu cerințele dreptului Uniunii, să asigure efectul deplin al cerințelor acestui drept în litigiul cu care este sesizată, lăsând neaplicată, dacă este necesar, din oficiu, orice reglementare sau practică națională, chiar și ulterioară, care este contrară unei dispoziții de drept al Uniunii care are efect direct, fără a trebui să solicite sau să aștepte eliminarea prealabilă a acestei reglementări sau practici naționale pe cale legislativă sau prin orice alt procedeu constituțional [Hotărârea din 24 iunie 2019, Popławski, C-573/17, EU:C:2019:530, punctele 58 și 61, precum și Hotărârea din 8 martie 2022, Bezirkshauptmannschaft Hartberg-Fürstenfeld (Efect direct), C-205/20, EU:C:2022:168, punctul 37 și jurisprudența citată].

101 Prin urmare, atunci când articolul 5 din Directiva 2008/115 este invocat de un particular în fața unei instanțe naționale împotriva unui stat membru care a efectuat o transpunere incorectă a acestuia, revine instanței în cauză sarcina de a asigura deplina eficacitate a acestei dispoziții a dreptului Uniunii care are efect direct și, în lipsa posibilității de a proceda la o interpretare a reglementării naționale în conformitate cu acest articol 5, de a lăsa neaplicate, din oficiu, dispozițiile naționale care ar fi incompatibile cu articolul 5 menționat.

102 În vederea asigurării deplinei eficacități a obligației de a acorda atenția cuvenită stării de sănătate a resortisantului în cauză al unei țări terțe, precum și, dacă este cazul, vieții sale de familie și intereselor superioare ale copilului, revine, prin urmare, instanței naționale sesizate cu o acțiune împotriva unei decizii privind o interdicție de intrare, adoptată în temeiul unei reglementări naționale care nu poate fi interpretată în conformitate cu cerințele care decurg din articolul 5 din Directiva 2008/115, sarcina de a examina dacă poate înlătura numai partea din această reglementare din care ar rezulta imposibilitatea de a acorda atenția cuvenită acestor cerințe. În caz contrar, instanța națională ar fi obligată să lase neaplicată reglementarea menționată în totalitate și să își întemeieze în mod direct decizia pe acest articol 5.

103 În schimb, efectul direct recunoscut articolului 5 din Directiva 2008/115 nu poate impune unei instanțe naționale care a înlăturat o reglementare națională contrară acestui articol 5 obligația de a aplica o reglementare națională anterioară, care ar acorda garanții suplimentare față de cele care decurg din articolul 5 menționat.

104 Din considerațiile care precedă rezultă că articolul 5 din Directiva 2008/115 trebuie interpretat în sensul că, atunci când o instanță națională este sesizată cu o acțiune împotriva unei decizii privind o interdicție de intrare, adoptată în temeiul unei reglementări naționale incompatibile cu articolul 5 menționat și care nu poate face obiectul unei interpretări conforme, instanța în cauză trebuie să lase neaplicată această reglementare în măsura în care încalcă articolul menționat și, atunci când acest lucru se dovedește necesar pentru a asigura deplina eficacitate a acestuia din urmă, să aplice același articol în mod direct în litigiul cu care este sesizată.

Cu privire la a patra întrebare

105 Prin intermediul celei de a patra întrebări, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 13 din Directiva 2008/115 coroborat cu articolul 47 din cartă trebuie interpretat în sensul că se opune unei practici naționale potrivit căreia autoritățile administrative ale unui stat membru refuză aplicarea unei hotărâri judecătorești definitive prin care se dispune suspendarea executării unei decizii privind o interdicție de intrare, pentru motivul că această din urmă decizie a făcut deja obiectul unei alerte în SIS.

106 În speță, din dosarul aflat la dispoziția Curții reiese cu precădere că, la 31 martie 2021, instanța de trimitere a dispus suspendarea executării deciziei privind interdicția de intrare și de ședere în discuție în litigiul principal, atât ca urmare a intenției acestei instanțe de a sesiza Curtea cu o cerere de decizie preliminară, cât și a consecințelor nefavorabile pentru M.D., precum și pentru copilul său minor și pentru partenera sa ale executării acestei decizii de interdicție.

107 Sub beneficiul acestei precizări introductive, trebuie arătat, în primul rând, că, potrivit articolului 13 alineatul (1) din Directiva 2008/115, resortisantul în cauză al unei țări terțe dispune de o cale de atac efectivă pentru a contesta printre altele legalitatea deciziei privind interdicția de intrare care îl vizează. Potrivit alineatului (2) al acestui articol, autoritatea sau organul competent sesizat cu o astfel de cale de atac trebuie să poată suspenda temporar executarea unei asemenea decizii privind o interdicție de intrare, cu excepția cazului în care suspendarea acesteia este deja aplicabilă în temeiul legislației naționale.

108 Prin urmare, deși articolul 13 alineatul (2) din Directiva 2008/115 nu impune ca o cale de atac împotriva unei decizii privind o interdicție de intrare să aibă un efect suspensiv, nu este mai puțin adevărat că, atunci când un stat membru nu prevede o astfel de suspendare de plin drept, autoritatea sau organul competent să examineze această cale de atac trebuie să dispună de posibilitatea de a suspenda executarea deciziei în cauză (a se vedea în acest sens Ordonanța din 5 mai 2021, CPAS de Liège, C-641/20, nepublicată, EU:C:2021:374, punctul 22).

109 Or, ar fi contrar efectului util al acestei dispoziții ca o autoritate administrativă să fie autorizată să refuze aplicarea unei hotărâri prin care o instanță sesizată cu o cale de atac împotriva unei decizii privind o interdicție de intrare a dispus suspendarea executării acestei din urmă decizii (a se vedea prin analogie Hotărârea din 29 iulie 2019, Torubarov, C-556/17, EU:C:2019:626, punctele 55-59 și 66). Astfel, dreptul la o cale de atac efectivă consacrat la articolul 47 din cartă și concretizat la articolul 13 din Directiva 2008/115 ar fi iluzoriu dacă sistemul juridic al unui stat membru ar permite ca o hotărâre judecătorească definitivă și obligatorie să rămână inoperantă în detrimentul unei părți (a se vedea în acest sens Hotărârea din 19 iunie 2018, Gnandi, C-181/16, EU:C:2018:465, punctul 52, și Hotărârea din 19 decembrie 2019, Deutsche Umwelthilfe, C-752/18, EU:C:2019:1114, punctele 35 et 36).

110 Împrejurarea că decizia privind o interdicție de intrare și de ședere în discuție în litigiul principal a făcut deja obiectul unei alerte introduse în SIS de către statul membru în cauză nu poate infirma concluzia enunțată la punctul anterior din prezenta hotărâre. Astfel, în conformitate cu articolul 34 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1987/2006, acest stat membru este liber să șteargă datele introduse în SIS, în special ca urmare a unei hotărâri judecătorești prin care se dispune suspendarea executării deciziei privind o interdicție de intrare care a justificat alerta menționată.

111 În plus, trebuie amintit că, potrivit unei jurisprudențe constante, deplina eficacitate a dreptului Uniunii impune ca instanța sesizată cu un litigiu căruia i se aplică acest drept să poată încuviința măsuri provizorii pentru a garanta deplina eficacitate a hotărârii judecătorești care urmează a fi pronunțată, atunci când decide să sesizeze Curtea cu o cerere de decizie preliminară. Prin urmare, efectivitatea sistemului instituit la articolul 267 TFUE ar fi compromisă dacă autoritatea aferentă unor asemenea măsuri provizorii ar putea fi încălcată în special de o autoritate publică din statul membru în care au fost încuviințate măsurile menționate [a se vedea în acest sens Hotărârea din 6 octombrie 2021, W.Ż. (Camera de control extraordinar și cauze publice a Curții Supreme – Numire), C-487/19, EU:C:2021:798, punctul 142].

112 Din ansamblul considerațiilor care precedă rezultă că articolul 13 din Directiva 2008/115 coroborat cu articolul 47 din cartă trebuie interpretat în sensul că se opune unei practici naționale potrivit căreia autoritățile administrative ale unui stat membru refuză aplicarea unei hotărâri judecătorești definitive prin care se dispune suspendarea executării unei decizii privind o interdicție de intrare pentru motivul că această din urmă decizie a făcut deja obiectul unei alerte în SIS.

Cu privire la cheltuielile de judecată

113 Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a patra) declară:

1) Articolul 20 TFUE trebuie interpretat în sensul că

se opune ca un stat membru să adopte o decizie privind o interdicție de intrare pe teritoriul Uniunii Europene în privința unui resortisant al unei țări terțe, membru de familie al unui cetățean al Uniunii, resortisant al acestui stat membru care nu și-a exercitat niciodată libertatea de circulație, fără să fi examinat în prealabil dacă între aceste persoane există o relație de dependență care l-ar constrânge, în fapt, pe cetățeanul Uniunii să părăsească acest teritoriu, considerat în ansamblul său, pentru a-l însoți pe membrul familiei sale și, în cazul unui răspuns afirmativ, dacă motivele pentru care această decizie este adoptată autorizează derogarea de la dreptul de ședere derivat al acestui resortisant al unei țări terțe.

2) Articolul 5 din Directiva 2008/115/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 decembrie 2008 privind standardele și procedurile comune aplicabile în statele membre pentru returnarea resortisanților țărilor terțe aflați în situație de ședere ilegală

trebuie interpretat în sensul că

se opune ca un resortisant al unei țări terțe, care ar fi trebuit să fie destinatarul unei decizii de returnare, să facă obiectul, în prelungirea imediată a deciziei prin care i s-a retras, pentru motive legate de securitatea națională, dreptul de ședere pe teritoriul statului membru în cauză, al unei decizii privind o interdicție de intrare pe teritoriul Uniunii Europene, adoptată pentru motive identice, fără să fi fost luată în considerare în prealabil starea sa de sănătate, precum și, dacă este cazul, viața sa de familie și interesul superior al copilului său minor.

3) **Articolul 5 din Directiva 2008/115 trebuie interpretat în sensul că,**

atunci când o instanță națională este sesizată cu o acțiune împotriva unei decizii privind o interdicție de intrare, adoptată în temeiul unei reglementări naționale incompatibile cu articolul 5 menționat și care nu poate face obiectul unei interpretări conforme, instanța în cauză trebuie să lase neaplicată această reglementare în măsura în care încalcă articolul menționat și, atunci când acest lucru se dovedește necesar pentru a asigura deplina eficacitate a acestuia din urmă, să aplice același articol în mod direct în litigiul cu care este sesizată.

4) **Articolul 13 din Directiva 2008/115 coroborat cu articolul 47 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene**

trebuie interpretat în sensul că

se opune unei practici naționale potrivit căreia autoritățile administrative ale unui stat membru refuză aplicarea unei hotărâri judecătorești definitive prin care se dispune suspendarea executării unei decizii privind o interdicție de intrare pentru motivul că această din urmă decizie a făcut deja obiectul unei alerte în sistemul de informații Schengen.

Semnături